

Till dig som ledamot i kyrkostyrelsen

BirdLife Sverige är en ideell naturvårdsorganisation med fokus på fåglar. De senaste åren har vi blivit alltmer aktiva i skogsfrågor, för att värna fåglarnas livsmiljöer och vårt naturarv i form av kvarvarande ur- och naturskogar. Vi välkomnade därför kyrkans skogsutredningens, deltog bland annat i bilateralt möte med utredningssekretariatet och i ett av de rundabordssamtal som hållits¹.

Utifrån den breda kännedom om olika processer som föreningen har, bland annat som aktiv part inom FSC, målbildsarbetet, myndigheternas artskyddsarbete och diverse regeringsuppdrag kopplade till skog, kan vi konstatera att utredningen på ett mycket grundligt sätt har beskrivit de tillstånd och utmaningar som svenskt skogsbruk står inför och redan drabbas av. Det är mycket glädjande och positivt att kyrkans skogsutredning har tagit ett helhetsgrepp kring hållbarhetsfrågorna. Vår uppfattning är att om förslagen antas i sin helhet kommer Svenska kyrkan bli en ledande aktör för en hållbar skogsförvaltning i landet.

I sista stycket i vårt remissvar uttrycker vi det som vi menar står på spel för svenska kyrkan: *"Om kyrkan menar allvar med ambitionerna att initiera den aktuella utredningen, så måste de ekologiska, sociala, andliga och existentiella värdena bli vägledande för framtidens skogsbruk inom kyrkans förvaltning. Vi är övertygade om att vinsterna med det kommer att vida överstiga de negativa konsekvenser som utredningens belackare har lyft fram, nämligen ett minskat ekonomiskt uttag. Trovärdighetsförlusterna som ett avstyrkande av utredningens förslag skulle innebära, riskerar å sin sida att skapa starkt missnöje och medlemsflykt från kyrkan. De förlorade medlemsintäkter som det medför, i kombination med nya intäkter från personer som i stället väljer att (åter) bli medlemmar i Svenska kyrkan, uppväger sannolikt de få procentandelar lägre intäkter från skogsavverkning som utredningen föreslår. En sådan undersökning vore definitivt relevant att initiera, jämfört med de "motutredningar" som hittills organiserats inifrån kyrkan²."*

Vi konstaterar att svenska kyrkan 2025 har FSC-certifierat hela sitt skogsinnehav, då de stift som tidigare inte var certifierade numera är det. Under hösten 2025 drar en ny standardrevision av FSC-standarden igång. De förslag som kyrkans skogsutredning lämnar stämmer väl in på de krav som miljökammarerna genom BirdLife Sverige och WWF ser som helt nödvändiga för en kommande revision av FSC-standarden. FSC lider sedan länge av en trovärdighetskris, som har sin grund delvis i en för svag standard vad gäller hållbart skogsbruk. Det finns också grava problem vad gäller transparens kring till exempel naturvårdsmetodik, frivilliga avsättningar samt trovärdigheten kring den externa uppföljningen som sker av FSC-certifierat skogsbruk.

Skogsutredningens förslag kring nivåer på avsättningar, konkreta mål kring hyggesfritt/naturnära skogsbruk och anpassat trakthyggesbruk efter målbilderna för generell hänsyn är alla förslag där miljökammarerna kommer kräva omfattande skärpningar på standarden, men där kyrkans skogsutredning syftar till att möta dessa nödvändiga krav. Likaså gäller detta frågan om främmande trädslag som contortatall, liksom frågan om principen om fritt och informerat förhandssamtycke, där FSC-standarden idag medger kryphål och oklarheter.

Miljökammarerna kommer inte att släppa fram en ny FSC-standard utan att ovanstående krav blir uppfyllda och en tydlig transparens och tydligt uppföljbar standard blir ett faktum.

¹ <https://www.svenskakyrkan.se/nyheter/miljororelsens-och-friluftslevets-om-kyrkans-skog--se-rundabordssamtal-2>

² <https://supermiljobloggen.se/nyheter/kyrkans-skogsutredning-skadskjuts-inifran-antiutredningar-letar-fel/>

BirdLife Sverige har noterat att "skuggutredningarna" inom kyrkan tagit över initiativet från utredaren³ och sedan ändrat och förminskat de ursprungliga förslagen⁴. Denna hantering riskerar att sätta kyrkan i en trovärdighetskris om man överger de förslag som hade kunnat ge kyrkan en stark position i förhandlingarna mellan de tre kamrarna i FSC-systemet.

Den inriktning mot en ekologiskt, ekonomiskt, socialt och andligt hållbar skogsförvaltning som var syftet med kyrkans skogsutredning, riskerar att snabbt bli skadeskjuten om man står på fel sida i frågor som rör social och ekologisk hållbarhet och säkerligen även andlig hållbarhet.

Vi vet inte det exakta innehållet som ligger på ert bord i kyrkostyrelsen att ta beslut kring. Vårt antagande är dock att en hel del av resonemangen kring de försämringar av skogsutredningens förslag som ligger i ert beslutsförslag anknyter till hänvisningar till certifieringens roll som garant för ett hållbart skogsbruk och även målbildsarbetet där kyrkan är delaktiga.

Vi vill med detta brev kraftigt understryka att FSC-certifieringen och målbilderna i dagsläget på intet sätt är en garant för ett hållbart skogsbruk, utan långt därifrån!

Det är nu ert ansvar som ledamöter att se framåt och ha i åtanke vad det beslut ni tar kommer att få för effekter för kyrkans trovärdighet när det gäller den framtida hållbarheten i skogen och er ståndpunkt kring detta i kommande FSC-förhandlingar. Vi hoppas ni överväger vad de tre andliga ledarna för kyrkan, de tidigare ärkebiskoparna KG Hammar, Anders Wejryd och Antje Jackelén, skrivit i ett [öppet brev](#) till kyrkostyrelsen:

"Anta skogsutredningens förslag!"

BirdLife Sveriges FSC-grupp 2025-06-03

Åke Persson, styrelseledamot i FSC:s styrelse

Stefan Adolfsson, suppleant i FSC:s styrelse

Christer Johansson, Jan Linder, Stig-Åke Svensson, Per Muhr och Lennart Lundh

För mer information kontakta

Christer Johansson, christer.johansson@birdlife.se 0734- 226 157

Sakkunnig i skogsfrågor

³ <https://www.dn.se/sverige/storbrak-om-kyrkans-skogar-det-trixas-med-siffror/>

⁴ <https://www.dn.se/sverige/skuggutredning-kan-sanka-kyrkans-nya-skogsplan/>